

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletekkel is. — Egyenlő részletekkel is. — Egyenlő részletekkel is. — Egyenlő részletekkel is.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Háborus hírek.

Régóta ég a zsarátnok a hamu alatt a keleti tartományokban és most hirtelen lángot vetett. Kréta szigetén kitört ismét a csak most elfojtott zendülés s törökök és görögök egymást öldöklök. Nagyobb jelentőséget azonban a már szokásossá vált keresztény-török surlódásoknak azon vakmerő lépés ad, hogy Görögország bele szólott a játékba és egy néhány hajót Krétába vezényelt, hogy ott a török csapatok kiszállítását megakadályozza. Természetesen ez most a világ legfontosabb eseménye s a lapok csupa háborus hírekkel vannak tele. A „P. C.” útján az újabb keleti eseményekről következőkben értesülünk. Az európai hatalmak képviselői a török fővárosban számoltak egy megelőző fordulattal a krétai kérdésben és hogy Görögország elhamarkodott magaviselete már azért sem gyakorolhatott dissonáló hatást az európai konzert harmoniájára, mert a hatalmaknak súlyt kellett fektetni a tökéletes egyetértésre, a krétai kérdésben pedig az soha sem volt elérhető. Minden hatalom másképen van érdekelve ezekben az eseményekben, de oly mértékben egyik sem, hogy az összes hatalmak közös eljárását ez intermezzo miatt veszélyeztetni akarná.

György görög herceg hat torpedó-

hajóból álló flotillával Kaneába utazott, hogy ott Görögország és a rokon néptörzs érdekeit védje. Görögország minden körülmények közt meg akarja akadályozni török csapatok pártaszállítását Kréta szigetén. Vajjon, tekintettel a Kanea előtt horgonyzó nemzetközi hajóhadra, megkísérli-e Kanea bombázását? az a jövő kérdése. A kar már fel van emelve az ütésre, vajjon csakugyan lecsap-e, vagy egy erős „megállj”-t parancsolnak-e az európai hatalmak? Sem az egyik, sem a másik eshetőség nincs kizárva e pillanatban.

De bármit hozzanak a legközelebbi órák, akár a háboru kitörését Görögország és Törökország közt, akár a hatalmak erőyes közbeszólását Görögország elhamarkodott lépése ellen, — a keleti kérdés kigöngyölgetése nem Kréta szigetéértől és nem Görögországból fog kiindulni.

A frívol kaland, melybe Görögország rohan, sok veszedelmet hoz rája és végzetes lehet az uralkodó házra. Ugy látszik, a király csak a közvélemény rendkívül erős nyomásának engedett, de aligha fogja levonni e nyomásnak legvégső következményeit, hanem csak egy erőyes demonstráció Krétánál a szándéka. Ausztria-Magyarország athéni képviselője sürgősen ellenezte ezt a kalandot és megmagyarázta a királynak, hogy egészen a saját felelősségére cselekszik, hogy egyet-

len hatalom sem ért vele egyet akciója körül, és hogy egy hatalom sem kész Görögország védelmére beavatkozni. Az esetleges végzetes következményeket Görögországnak magának kell viselnie.

Ezek az intelmek monarkhiánk részéről ép oly komolyan voltak értve, mint a konstantinápolyi nagykövetek értekezletei alapján adottak. A hatalmak, élükön Oroszország és Ausztria-Magyarország, az ozmán birodalom integritásának alapján állnak, melyet Görögország fenyegetni látszik. De egyértelműen sürgősen követelik a reformokat is, melyeknek keresztülvitelét Görögország most meggátolni törekszik. E körülményekből ítélve, most alig lehet mást tenni, mint hogy a hatalmak Görögország beavatkozását még fegyveres erővel is megakadályozzák, és hogy Görögországot a szárazföldön egészen átengedik a maga sorsának.

Görögország teljes tudatában van e tényállásnak és tudja, hogy nem képes a keleti kérdést Kaneánál kigöngyölíteni. Csak okosan és bölcsen cselekszik, hogy miután engedett a saját közvéleményének, immár megadja a hasonló tiszteletet az európai konzert nyomásának is és megmenti a nimbuszt. Jobbat semmi körülmények közt sem tehet.

TÁRCZA.

Életképek.

Írta: Barthalis János.

(Folytatás.)

III. A boszorkány.

Fazakasné összetöpreődött, ráncos képű vén asszony volt. Hejh, nem is esoda, hiszen: nyolczvan és egy néhány év állott a háta mögött; egy olyan kor, a minőt a mai nemzedéknek egy-két százaléka ha elér s annak a legtöbbje is sokszor pusztán életuntagságból — öngyilkossággal dobja el magától az életet, a melyet terhesnek kezd érezni. — Nem esoda. Soknak tiszta áldás volna, ha nem születne e fájdalom- és csapásteljes világra.

Fazakasné nagyon ragaszkodott az élethez. Meg is becsülte az Istennek emez ajándékát, a mint dukál, a szentírás szavai szerint; a mi onban is kiviláglik, hogy — eltekintve azon mellékes egészségi folytonossági hiánytól, midőn a nemes Fazakas familiát tizenegy esetben igyekezett megsokszorozítani — beteg sohasem volt. Csak egyszer. Az is halálát okozta.

Az igaz, hogy a familiának tizenegy ujoncza időközben elment abba a jobb hazába, hol — mint az eredeti gondolkozásu anyjuk mondá — az emberek egymást nem bántogatják és a hol: jussot, vagy

salláriumot a már meglevő sírgödörön kívül senki sem keres.

Tizenkettediknek aztán az öreg Fazakas is gyermekeihez költözött. Ugy istalál az. Az apának gyermekeihez közel kell lenni.

Mikor az utolsó halottját is eltemette a már özvegy Fazakasné, férfihez illő hideg vérrel így sohajtott fel magában:

— Így akarta a jó Isten; így volt meghatározva felőlük. Nyugodjanak békében. Legalább nem ismerték, az én jó uramon kívül, az élet keserűségeit, a csalódásokat s a temetés borzalmait. — Szegény jó uram, ő tizenhármát temetett. Egygyel többet mint én. Hát engemet ki fog eltemetni?

És mikor e gondolatnál jól kisírta magát, szinte megkönnyebbülten sohajtott fel:

— De legalább nem volt ügyök-bajuk a hegyatékommal. Fiskális nem kapott prócentet a keservesen szerzett holmimból. Nem tudom, hogy lesz ezután.

És az egyszerű asszonyt, a vagyonát féltő, a naiv gondolkozásu nőt e furesza gondolat oly boldoggá, olyan megvigasztaltá tette, mint a mire, talán, a hit sem lett volna képes.

Még csak ezek után kezdette megbeesülni az életet. És magas kort ért el.

A nyolczvanadik év is elviharzott feje fölött. Ekkor kezdette érezni, hogy a test, az a mulandó sártömeg, pihenni kezd az élet sulya alatt.

— Istenem, istenem, sohajtott fel e tapasztalatra a vén anyóka — csak az a végünk, csak az

a sorsunk, bármintéltünk is, hogy alkatónkhoz térjünk meg.

És azután még jobban ügyelt az egészségére. Történt vala pedig az utóbbi időkben, hogy néhány hatyke uracs, kiknek öreg apjukat már mint legényembereket ismerte Fazakasné, a ráncos képű, görnyedt némbert uton-utfélen guntárgyukká tették. Akármelyikük és bárhol találta is a tisztos matronát, éretlen öleceknek mérgező nyílával boszantotta meg.

Ezek miatt az agg nő szerfölött elkeseredett. Hát még midőn az a néhány ifjonecz az ő tiszteletben, becsületben ismert neve elé egy olyan meggyalázó jelzót ragasztott, a mi sem több, sem kevesebb, mint: boszorkány.

Mélyen felháborodva, haragtól villogó szemekkel s esontos, sovány kezét fenyegetőleg emelve a vásott utczai suhanczokhoz hasonló urfiakra, tiltakozott ezen czimzés ellen az ősz asszony.

— Mit? Hát én, ki közbeesülésben, isteni félelemben éltem le napjaimat — minővel az urfiak sohasem fognak dicsékedhetni — boszorkány vagyok? Meg ne halljam ezt többé a lecsperdi szájakból, mert Isten bizony, ezzel a csontos ujjaimmal kaparom ki a szemeket!

Mindhiában. A vén asszony dühe még olaj volt a tüzre. A műveletlen ifjoneczok azután még inkább boszontották azzal a szóval, a miért a legjobban haragudott a világon.

— Mégis csak vén boszorkány maga, néne — kiabáltak már távolról Fazakasnéra ki már elhatá-

Igazgatósági jelentés a Rudolf kórház 1896. évi életéről.

Irta: Dobay János.

(Vége.)

Tovább vizsgálva számadásaink adatait, azon meglepő eredményre jutunk, hogy minden egy betegre naponként csupán 3 1/2 kr. értékű orvosság jutott s még is betegeink 98%-a meggyógyult vagy javult. Ezen körülmény is a mellett bizonyít, hogy 3 orvos is csak annyi orvossággal gyógyít, mint egy, s hogy sokak azon aggálya, hogy az új rendszer mellett az orvosságok sokkal nagyobb összeget fognak igénybe venni, merőben alaptalan volt. Megjegyzem, hogy a nagyobb kelendőségű orvosi szerek nagyban szereztetnek be s csupán azokat szolgáltatja ki évenként felváltva a két gyógytár, melyeket a kórháznál elállítani nem lehet.

Élelmi szereinket a helyi piacon szerezzük be és ezekről eddig az intézet gazdája és intéző néni gondoskodtak, de folyó évtől kezdve elnök bárónő kezdeményezése folytán az igazgatóság oly formán intézkedett, hogy egy bennlakó gondnokot állított be a tisztelt közgyűlés jóváhagyása reményében. Ezen új állás rendszeresítése úgy gazdasági, mint az intézeti rend, fegyelem fenntartása szempontjából igen üdvös következményeket fog maga után vonni, mert egyfelől az élelmi szerek kiszolgáltatása igen pontosan lesz ellenőrizve s a bevásárlások kellő időben s jutányosabb árban eszközöltnének, másfelől az intézet betegei és személyzete is kellő felügyelet alatt fognak állani. Kérem a tisztelt közgyűlést, hogy az igazgatóság ezen intézkedését jóváhagyni méltóztassék.

Mult közgyűlés rendén felmerült volt azon eszme, hogy talán észszerű volna intézetünket közkórházzá átalakítani. E felett az intéző körök sokat gondolkodtak s tanácskoztak s úgy szólván a kérdés állandóan napi renden volt s általában azon nézet emelkedett tulsúlyra, hogy legezészerűbb ezen kérdést még egy évre elhalasztani, hogy az új rendszer mellett megállapodott viszonyok jöjjenek létre, mert csak 2 évi eredmények után tudunk némileg biztos tájékozást nyerni az iránt, hogy vajon a közkórházi jelleg felel-e még jobban a mi helyi viszonyainknak, avagy a mostani. Tisztelettel kérem tehát a közgyűlést, hogy ezen kérdést napi rendről levenni méltóztassék. A évi közgyűlésre az igazgatóság meg fogja tenni ez iránt javaslatát.

A mult év folyamán igazgatóságunk 3 gyűlést tartott és azokban esetről-esetre minden folyó ügyeink lefolytattak s általában közgyűléstől-közgyűlésig vezette az intézet ügyeit.

A tisztviselői karban annyi változás történt,

hogy intézetünk pénztárnoka Kovács Károly ur sok évi buzgó szolgálat után lemondott s helyébe elnök bárónő intézkedése folytán Hamar Zoltán ur lett felkérve, ki pénzügyeinket azóta nagy odaadással vezeti. Kérem ezen intézkedést jóváhagyólag tudomásul venni. Az orvosi karban történt változásról már bővebben megemlékeztem s az új gondnoki állás beállítása pedig ezen évben történt s így csak a jövő évi jelentés fog annak eredményeiről beszámolni.

Ezek kepeznék tisztelt közgyűlés, intézetünk mult évi történetének rövid vázlatát s nincs más hátra, mint régi szép szokásainkhoz hiven mondjunk köszönetet mindazoknak, kik mult évben intézetünk körül hasznos szolgálatokat tettek. Mondjunk köszönetet egyenként és összesen az egész orvosi és tisztviselői karnak, de hálánk legnagyobb részét adjuk a mi lelkes elnökeink, zágoni báró Szentkereszty Stephanie urnőnek kinek ugyis egyedüli jutalma az öntudaton kívül a legmélyebb tiszteletnek és szeretetnek ama néhány igénytelen szóban való kifejezése, melyen minden közgyűlés rendén nagy emberfeletti munkálkodásért adózunk. Olyan az, ki intézetünket megalapította s gondviselészerűen már virágzó állapotára emelte. Az ég adjon neki a mostaninál jobb egészséget, hogy még sok éven át vezethesse human intézetünk sorsát.

Ezek után kérem a tisztelt közgyűlést, hogy jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A 13. számú február hó 14 én kiadott „Székelyföld” című nagyérdemű lapjának hasábján olvastam egy levelet ezen cím alatt: Románizálás — vulgo eloláhosítás — Háromszékvármegyében. Valójában megvallom eszembe jutva Aranyzáru Jánosnak szavai, a hol azt mondja: Ha felebarátodról jót akarsz mondani, szívesen hallgatlak, ha rosszat akarsz róla mondani, bedugom füleimet; előbb noha észrevettem, hogy Bereczken alul a t. ezikkirő Kézdi-Polyánról írva egészen rám ezélez, gondolván, hogy minden ember Aranyzáru János szerint gondolkodik, nem akartam legkevésbé is a ezikkal foglalkozni; miután 36 évi lelkipásztorkodásom ideje és az azon idő alatti lelkileg egészen ismerő emberiség tanúságot tud tenni, hogy soha sem láztó, sem kétszínű, hanem mint békés polgár, jó szíve m. észleto szerinti igazságot kimondó lelkipásztor töltöttem be állásomat s törekedtem községemnek úgy jogait, valamint egyházama, a hol a szükség kívánta, védelmezni, mint bármelyik egyházat szerető honpolgár.

Tekintve, hogy Kis János az ő atyai bucsuzásában azt mondja, hogy: „A rágalom, amely más vesztén hízik, pokolra hány, ha mákszemnyit hibázol.” — Miután Figyelő ur még hiba nélkül is engem a pokolra akar vetni, tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztő urat, szíveskedjék soraimnak nagyérdemű lapjában helyet adni és Figyelő urat pedig felkérem, parancsoljon uri nevét a napra, ha épen nem hálgyos kibocsátani, hogy hadd lássa és ismerje minden becsületes polgár; ugyazon eszelelményeket is, a melyeket én a fentirt ezimen a haza ellenére ha tettem, megnevezni, bebizonyítani, mert én ezért nem fogok haragudni, hiszen Biron maga mondja: „A ki a kigyó által halálra maratik, lábával széttépheti, de haragudni nem fog soha érte — hisz a tett az állat természetének volt kifolyása és némely ember szívre állat, nyomorultabb mint a földben élődd”, ha pedig kéresemnek eleget nem teszen, hogy én is megismerjem, ekkor nevezem Figyelő urat egyrágalmozónak. Egyóbaránt maradtam

Kézdi-Polyán, 1897. feb. hó 15-én

alázatos szolgálja

Solnai János,

g. kath. esperes-lelkész.

CSARNOK.

Tekintetes Ujságküldő Ur! Minekutánna úgy vagyon a dolog, hogy a Tekintetes urék ujságoskáját én es mindég elolvasintom, ennél fogvást sükerült megésztenem, hogy igen jó nevén voszik, hogy ha arról es híradást kapnak, hogy a beállott firsáng fojmatyitja alatt hol miosodás táncbálok szerkesztődnek; s ezétt én es lepingálintom aszt a nacezerü jáger báltánczot, a mejjikre én es kiszágotam vót a vidékre.

Ez a fain mullaceság éppen a szomszéd faluba vót egygyik nap, vaj aszt sem tom, hogy miosodás képpen böjkem ki a szót, met abbizon nem es ugy esett meg, mind a hogy a másféle mullaceságok szoktak megtörténni, hogy megkezdőgygyék esto s olvézgygyék, mikor megvirrad: met annak három szeneséges szennap es elig leve vége!

Hát az ugy vót, hogy a szomszéd falusi bíróval egy kicsi bajoskodásom történt, s ennél fogvást hezza kellett monnem, s mihentesmihent meglátott még aszt sem várta, hogy fundamentunson eléagygyam a dólgot, hogy met monom hezza, hanem abba a hegedűshejbe elé vott egy erőss cifra bál bilétet s igy szólla hezzám: „No Jakab bá, eszt a bilétet lássa-e?” Erre én aszondottam, hogy látom istálom a bíró urat. Osztánn esmég a bíró ur szólott, s aszondá: „No ha lássa, hát vigye haza, olvassa el a mi belé vagyon nyomtatva, s taresa ma-

rozta magában, hogy vitriolt szerez s azzal önti szemközti, azzal teszi világesufjává a gunyolódók közül azt, a melyik még egyszer s leghamarább kijöti előtte azt a meggyalázó, boszantó szót. Hadd nevensenek aztán az emberek a csufolódó, pörüljárt urfin, a ki nem átal egy öreg, védtelen nőt élezelní.

Hanem: a vitriol — történetesen — nem olyan bosszuálló eszköz volt számára, a mihez könyedén hozzájuthatott volna. A gyógytárban, hol elárulta a czélját — még drága pénzért sem kapta meg. Sőt szinte pörül járt ösztinteségeért.

Mikor az éretlen ifjak értesültek a kudarczáról, még jobban boszontották.

A tehetetlen, indulatos nő szikrázó szemekkel kiabált olyankor rájuk:

— Majd elegettesz ezért a törvény! Majd meg tanit becsültre titeket a törvény, ti haszontalan, semmiházi kölykek!

— Csakhogy nincs olyan törvény, vén boszorkány, a melyik neked elögtételt adna ezét — nevettek a szemébe Fazakasnének.

— De hát legalább mondják el egyszer több ember előtt — ha olyan bátrak, mint a milyen hitvány, gyávák egy nagy nőt sértegetni — mondják tanuk előtt, hogy én boszorkány vagyok, kiabált rájuk kihívó hangon a sokat bántott nő.

Ha kívánta — s hogy gyáváknak ne látszanak — azt is megeselekedték. — Tanuk előtt történt.

Fazakasné boszut lihegve tipegett a bírósághoz. Megtette feljelentését.

És a mire az ifjonezok nem számítottak, a humanusan gondolkodó bíró — tekintetbe véve a számtalan mellékkörülményt — a tanuvallomások meghallgatása után — egyenként tekintélyes pénzbiróságban marasztalta el a megböckent szájhösöket.

A sokat bántott nő diadallal s az elégtételnek érzetében örömmel esoszogott ki a tárgyalási teremből s a kívül állók előtt megelégedéssel mondogatta:

— Mégis van igazság a földön. Megkapták az urfiak, a mit régóta kerestek. Ugy kellett nekik. De tudom Istenem, hogy az életben többé nem gunyolódnak velem!

Szegény öreg asszony, de elszámítottad magadat!

Nem sokkal azután, egy napon, újból találkozott boszantói egyikével.

Fazakasné a győztes fölényének érzetében, sokat mondó arezkifejezéssel haladt el mellette.

Amaz pedig visszafordult s gunyos hangon szólt a már tova tipegő asszonyhoz:

— Ugyan, néne, volt lelke így elbánni velünk? Éppen csak erre várt az agg nő.

— Hát volt, lelkem — szólt kenetteljesen. Én, a ki eddigi életemben senkinek sem ohajtottam rosszat, senkitem kívántam sem becsületében, sem pedig a vagyonában megrövidíteni, a miért nyugodt a lelkem, csak azt tettem az urakkal, a mit megérdemeltek; és e miatt lelkifurdalást sohasem érezek

Mielőtt tovább folytathatta volna a bőbeszédű asszony, a megszólító röhgve nevetett a szemébe s metsző gunnyal, bántó hangon csak ennyit mondott neki:

— Azért maga mégis csak vén boszorkány. S azzal füttyörészve tovahaladt.

Fazakasnéval pedig csak egyet fordult a világ. Ő, ki azt hitte, hogy a tárgyaláskor megszeppent szájhösöknek nem lesz többé bátorságuk az újabb gunyra — az ismételt bántalomra fájdalmas szurást érzett a szívében.

Szédelegve ment haza. Beteg lett. És lefeküdt ágyába.

Egy rövid hét mulva már a temetőben aludta hosszú álmát, a melyet világi bántalmak nem zavarhatnak meg.

Rokonai nem lévén, vagyonát jótékonycézlra hagyta.

Az a néhány éretlen eszű ifjonez ma már csalados ember. A Fazakasné esetét — a halálba kergetett vén asszony történetét — röhgve beszélik a társaságokban. — És még esinos tréfának merészlik azt mondani.

Bocsásson meg az Isten nekik, mint a hogy a Fazakasné szelleme megboosátott.

(Folytatása köv.)

gát ahoz." Ezzel osztán a kezembe nyomintá a gyönyörű szép bilétet. Én pedig egy darabig csak néstem, csak néstem, hogy mit adtak nekem, mind a kicsi boray az ujj kaput, met az ojan szép bilét és vót, hogy aszt bizon még a goróf es a kezibe vehette vóna, met a széje aranfüstvel be vót öntve, balkérről pedig egygy ártatlan szép őzecekre jeja vót festve, ugy, hogy én mánn aszt sem tudám, hogy mi van a kezembe, képe-e, vaj valami ujj bángó?

Mikor haza vittem a cizifra bilétet, a feleségem szinte kivert völe egygyütt a házból, még borzasztó csufokokat es mondott nekem. A többek között aszondotta: „No bolond vén Kirisztus, ugy-e megmondottam elégszer, hogy ne menyiny anynyét vadászni az urakkal, met nem lesz jódra? Mánn most vadászbált hittak egybe s oda neked es el kell menni, met te es vadász vagy.” Osztán többről-többrre, ugy eszszecsaptunk, hogy a jédus sem látott ojan! Elig váram, hogy vége legyen a veszekedésnek.

No, de elég aszt neki, hogy a bálba még es csek elmentünk az anynyukkal egygyütt, met annak az es vót a rengye. Hanem egy jó darabég nem es felejesük el aszt a szép mullacséságot, anynyé mánn bizonyos.

Jaj, de miyen jóll es mullattuunk szerelmes istenem!

A mozikások Fejér Pistikáké vótak, de osztán ki es tettek magikétt jóll. Nem hiszem, hogy Pisti ojan jószüvel mozikált vóna többet soha világi életibe. Hanem hát a nem es esuda no, met Pisti es sokat jár vadászni a nacsésás urfiékkal, s azért vót ojan kontignáció kedve. Ugy es huszta aszt hegedüt, hogy a szüve majt meghasatt belé! Reggerre egy erőt vett vót rojta az előrzékonyedés, hogy ha a duruszámmal neki nem döllünk egygyik innet s a más tull: lehet, hogy egygyik sem tuftunk vóna megállani a lábunkon, hanem leestünk vóna mind a hármán.

Hát egy szó annyty mind szász, de Fejér Pisti a világon mindegre es alkalmas ember, met ő ha kell mozikál, ha kell énekel, ha kell füttyöl, ha kell tánczol, ha kell mullat. Hanem a mű vadászbáltánczunkon osztán mindent ecezerre csinált.

De még es a mulacséságnak a legeslegjova csak reggelre maradt, mikor mánn fejérnép escesen vót, aszt igazán mondhatom. A vót osztán az igazi vigasság, mikor én, a nacsésás urfi, a duruszám s Fejér Pisti, a főmozikás, jártuk a vadászok tánczát. A nacsésás urfi felattunk egy yikert, mü pedig belé fogóztunk a viklerbe innet es tull es, s ugy jártuk kosull-bakull a tánczot, a menyinyi csak erők vót.

Osztán aval végesztük el a mullacséságot, hogy elfutunk a vadászok énekjé. Mikor meg kellett kezdeni az éneket, akkor a nacsésás urfi jágerja a kürtvel hirt adott, s mü osztán elkezdettük az éneket hajkval. De aszt osztán meg es lehetett hallgatni. Fejér Pisti egy néddarabig huszta a hegedüt egy, hogy, hogy, hogy! osztán mikor belé pnt, akkor elkezdett orgonálni istenesen, s mü es futtuk a nótát, ki vékonyon, ki vastagon, ki lassan, ki sebessenn, a hogy tollunk csak kitőt.

Harmad nap mulva osztán vége vót a mulacséságnak egészszenn.

Nem es tom, hogy vajon egygyutval ne irincsam-e meg a hiradást a hét végire szokotált báltánczról es, met egy zelegor éfilegény, a Nemere urfi mánn elindult, s völe pedig nem igen kíványja senki egy uton járni, s osztán még az es igaz, hogy a ki roszsz gusztsuval erőssenn villogat, annak utójára csak a vadalmak maradnak.

Ezek után vig farsangi napokat kívánok ugy a Tekéntes Ujságküdő urnak, mind azoknak az prakoak es, a kik az ujságcsináló mihejbe munkálodnak.

Ösvenyekolón, 97. febru. 9.

Üdös Jakab.

K ö z g a z d a s á g.

Résen legyünk!

A mezei gazdálkodásnak csak akkor van meg az igazi haszna, ha oda törekszünk, hogy évi termésünket fokozzuk. Két szemet kell természetén ott, ahol eddig csak egy szem termett.

Annyi bizonyos, hogy ez nem egészen rajtunk áll; mert nagy beleszólása szokott itt lenni az időjárásnak is. De meg aztán a jó Istennel sem csináltunk szerződést, hogy valami csapást ne küldjön. Hanem viszont annyi is elvitázhatlan tény, hogy okos előrelátással sok bajt és veszedelmet ki lehet kerülni.

Különösen nagy csapás az, ha az ember egészséges és tele kalászt vár s kap helyette egy esomé fekete port.

A gazdák ezen rémét porüszögnek szokták nevezni s oly kimondhatlan károkat okoz a természetben, hogy a gazda szinte sirva nézhet utána. Mefelezi a mennyiséget s alaposan megrontja a minőséget is.

Hála azonban a tudományos megfigyelés és kutató észnek, mely rávezette az embert, hogy mikép lehet ellene alaposan és biztosan védekezni. Szóval rájöttünk a módjára, hogy e bajnak elejét vehetjük.

Sikerült ugyanis Schönbeck Imrének Esztergomban oly szert előállítani, amelynek használata által egészen nyugodtak lehetünk az üszög felől. Ez megöli a porfinomságu spórákat anélkül, hogy a vetőmagnak árta mára volna. Nem volt még eset reá, hogy e csávázó szer helyes alkalmazása mellet az üszög mutatkozott volna.

Aki tehát e veszedelmes ellenségtől biztosítva akar lenni, az használja a fennebbi szert s meg fog győződni róla, hogy olesó pénzért teljes nyugalmat szerzett magának.

Mert e szer nemesak hatásában teljesen biztos, hanem e mellett oly olesó is, hogy valami érezhető kiadást vagy költséget még a kisgazdának sem igen okoz. Egz 50 dekás esomag, mely 300 liter vetőmagra elegendő, csak 28 krajczárba kerül. Öt kilós postacsomagnál pedig a portót is a küldő viseli s így a megrendelő azt teljesen bérmentve kapja meg.

Különösen figyelmet érdemel továbbá azon körülmény, hogy különösen a tavalyi árpa és a zab volt nagyobb mérvű nedvesség következtében a porüszög által megmetyelözve s a talaj szintén fertőzve lévén, minden valószerűségről az üszög is az idén nagyobb mértékben fog mutatkozni s így annak becsávázása nemesak kívánatos, de határozottan szükséges is.

Saját jól felfogott érdekében eszelepszik tehát minden gazda, ha a közelgő tavaszi vetéskor a becsávázást el nem mulasztja.

Használati utasítás minden esomagon rajta van.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** az utóbbi napokban egészen téliesre vált. Naponkint kapunk egy-egy kevés havat, melyet mindig nagyobb hideg követ. Ismét halljuk a téli zónát: a hó esikorgását és a szánkák zörgőjét. Nehány nap mulva aztán belépünk a tavasz hónapjába márciusba, mely azonban — lehetőséges, — hogy későbbben fogja meghozni a tavaszt mint más években, mert telünk ugy szólva alig volt.

— **A kereskedő ifjuság bálja** mult szombaton folyt le sokkal nagyobb erkölcsi, mint anyagi sikerrel. Persze hosszú a farsang s kevés a publikum s így minden bárra az az obligát zsufolt ház nem juthat ki. De hát ha ezuttal nem telt is meg a tánczerem a zsufoltáig, elég szép és válogatott társaság gyült össze s mulatott igen kedélyesen. A mulatság nagy sikere Fejér Antal elnököt és a rendkívül ügybuzgó rendezőket diéséri.

— **Az utolsó álarozos bál.** Habár a báli referens ur nem is volt máltányos álarozosokkal szemben, ez év utolsó álarozos bálja mégis fényes foglenni. Az „Erzsébet” árvaház bárendező bizottsága egy szép lakodalmi menetét rendez, melyre János Gyuláné urnőnél vagy Nagy Károly igazgatónál szombaton délig jelentkehetnek. Öltözetek, diszesek és egyszerűek java része készen is van s tetszés szerinti is készíthető.

— **Kovácsnán a torokfajás** naprenden van a gyermekek között. Vörös ezédulák „Járványos udvar” czimmet hirdetik itt is, ott is, hogy a kedvezőtlen időjárás megtermé gyümölcsét. Differitist is emlegetnek. A hatósági óvintézkedések megtették.

— **Tenyész-állatvásár.** A vármegyei gazd. biz. f. évi marc. hó 17-én d. e. 9 órakor kezdődőleg — Uzonban tenyészállat, főként bikavásárt rendez. A vásár czélja, hogy a tenyésztők állataikat biztosabban jól értékesíthessék s a községek ilyen irányú szükségleteiket fedezhessék, esetleg a bizottság tenyészállat alapjából, részletfizetés kötelezettsége mellett nyert kölcsön igénybe vételével és a községek részére a bizottság által három év előtt beszerzett — még tenyészképes — más uton

ki nem eserélt bikának vásár utján való kieserélése. Megjegyzem, hogy a vásáron, a megye területére köztenyésztésre, csak is tenyészgazdálvánnyal ellátott apaállatok adhatók át. Háromszék vármegye gazd. biz. nevében S. Szentgyörgyön, 1897. évi február hó 12-én, főispán elnök helyett: Gábor Péter alispán.

— **Váltóhamisítás.** A kovásznai takarékpénztárnál e hó 10-én 75 frtról szóló váltót mutatott be egy idegen ember. Mivel a váltón a többek között Fejér Árpád haralyi birtokos neve is szerepelt, a pénzüsszeg a kellő levonással a bemutatónak ki is fizettetett. Az igaz, hogy a könyvelőnek egyik névre nézve kételyei támadtak, de a bemutató azokat jól tájékozott válaszaival eloszlatta. Kéőbb, mivel éppen dolga volt a takaréknál — megérkezett ugyanazon egyén, kinek nevét a könyvelő nem helyesen leírtak vélte. Ekkor sült ki a turpisság. A váltó hamis volt. Erre ifj. Ugron János könyvelő, az alkony óráiban esendőri támogatással a már elírt hamisító nyomába indult. A kovásznai vasuti állomáson megtudták, hogy az illető másodmagával — egyvasuti fékezővel — Kézd-Vásárhelyre zónázott az esti vonattal. Az üldözők kocsiira ülve, a közben eső falvak és állomásokon tudakozódva a hamisítók után, Kézd-Vásárhelyre értek s ott, az éj óráiban, városi rendőrök támogatása mellett, éjjelután, egy helyen szerencsésen elfogták a hamisítókat, kikné 15 frt hiánynyal a pénzt is megkapták. A jó madarak a három nevet együtt hamisították. Az egyik haralyi Fejér Mihály, vasuti fékező, ki társát a takaréknál feladandó kérdésekre nézve tájékozt; s a másik bünös Andrejkó Antal, ugoesamegyei, orosz házai születésű kovács. Most a kovásznai kir. bíróság fogházában elmélnednek a roszul sikerült váltó ügylet fölött.

— **Keszthelyen** (a m. kir. tanintézetben) folyó évi március hó 22-étől március 31-ig; Kolozsmonostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) április 5-től 14-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendeztek. Czélja ezen tanfolyamnak: a) hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő faiskolakezelő-tanítók a faiskola kezelés és gyümölcstenyésztésben ugy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképezetést nyerjenek; b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskolakezelő-tanítók közül a községi faiskolához alkalmas jelölési felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemelhetők; és végül: c) hogy a gyümölcstermeléssel foglalkozó földbirtokoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfa nemesítés, kezelés és ápolás kelő útmutatást nyerhessenek. Ugy a keszthelyi, mint a kolozsmonostori tanfolyamra csakis 16 tanító fog az állam költségére felvétetni, a kik egyenkint 15 frt uti átalányban és napi 1 frt 50 kr. ellátási díjban fognak részesülni. Oly tanító, ki már ily tanfolyamban részt vett, a folyó évben nem pályázhatik. Felhivatnak azon községi faiskola kezelő-nép-tanítók, kik ezen tanfolyamban résztvenni óhajtanak, hogy 50 kros bélyeggel felszerelt kérvényeiket, a melyben életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött eddigi működésük felemlítendő és ezen körülmények közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandó, folyó évi február 28-ig közvetlenül hozzám felterjesszék. — Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Az állami ösztöndíj mellett felveendő faiskola kezelő tanítók közül mindegyik tanfolyamra fol fog még vétetni 3-4 földbirtokos és gazdatiszt is, kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. — Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi február 28-ig, ugyanecek hozzám küldjék be. A tanfolyamot állami költségén végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti miniszteri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. Kelt Budapestén, 1897. évi január 28-án. Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

— **Magyarország ujjászületése.** Az Atheneum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” czimű tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) hatodik kötetét technikai okokból megszakították és a most közbebecsült 93., 94., 95. füzetekkel megkezdtek a IX. kötetet, a melynek czime „A nemzeti államalkotás” (1815-1848.) Irja Ballagi Géza. Most egy ideig ezt a kötetet folytatják, később pedig visszatérnek a VI. kötet folytatására, ugy, hogy az V. VI. és IX. köteteket még ebben az évben teljesen befejezik. Bizonyos aktualitást kölcsönöz ez nek a füzeteknek ama körülmény, hogy most az Ausztriával való gazdasági kiegyezés küszöbén, az osztrák cenzuralisták és a régi magyar konzervatívok gazdasági és pénzügyi politikai törekvéseinek oknyomozó, tárgyilagos történetét és kritikáját olvashatjuk ezekben a füzetekben. Az alkotmányos élet megsemmisítésére irányuló reakció ismertetése után Ballagi Géza a közgazdasági életet, majd a vármegyék küzdelmét ismerteti, midőn azok valóban az alkotmány bástyáinak bizonyultak. Rendkívüli sok tanulságot és irányelvet, esmét meríthetünk ennek a korszak-

nak történetéből, melyeket igen üdvösen alkalmazhatunk a jelen politikai küzdelmekre és törekvésekre. Ezek a füzetek tele vannak Magyarország megújulásának, ujászületésének eseményeire vonatkozó igen becses képekkel. Mindjárt a bevonatkozó igen mellékelve az akkori események legkiválóbb központjának, Kossuth Lajosnak 1843-iki arcképe, „A Tiszaszabályozás kezdeményezői szövetség levelének” hasonmása, továbbá „Teleki József gróf” arcképe Barabás Miklós olajfestménye után; „Buda 1810-iki látképe” Raussmann egykori rajza után; „Vesselényi Miklós báró Földvár Gyáberhoz az Akadémiai megalapításáról szóló levelének” hasonmása, „A Jánchid” képe, építése korából, a budai hídfő akkori képével; a „Pesti vásár a század első felében” stb. Minden héten meg fog jelenni egy-egy füzet. Ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés: negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 forint 40 krajczár.

Nyiltér*)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynek, csúznál, tag-szaggatásnak és meghűléseknek és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

E rovat alatt közzétettéket felelősséget nem vállal a szerk.

Értesítés.

Tudatjuk a fogbajban és foghiányban szenvedőkkel, hogy engedve a több oldalról jött felhívásnak, ideiglenes

foggyógyászati műtermünkben

még márczius hó 5-ig a foggyógyászat minden ágában rendelkezésükre állunk.

Dr. Huszár és Wellner,
spec. fogászok.

Lakás: „Millenium” szálloda.

Műfogak szájpadiás nélkül!

Foghuzás teljesen fájdalom okozás nélkül.

Plombolás, fogtisztítás, jutányos árak!!

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok.

Sepsi-Szentiványban (Háromszékvármegye) Brassó és S.-Szentgyörgy városok közelében, a vasúti állomáshoz 10 perc távolságra, állami közlekedési útban fekvő 8 hold belsőséggel, lakóház és gazdasági épületekkel, — folyóvíz közelében szeszgyár építésre alkalmas, — 80 hold teres fekvésű tagosított szántó, 33 hold kaszáló, 30 hold bükkös erdő és gazdasági felszereléssel együtt eladó. Bővebb felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

1—3 30.

Sz. 519. ki.
1897.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXII. t.-cz. 142. §-a inézkedéséhez képest közhirrre teszom, hogy K.-Vásárhely város 1896. évi községi számadása és a számvizsgáló bizottság jelentése mai naptól számított a pénztárnoki irodába 15 napra közzemlére ki lett téve.

K.-Vásárhelyt, 1897. febr. 13-án.

Varga József,
h. polgármester.

1—2. 20.

Kiadó lakás.

Néhai Csiszár Pál-féle pincezori ház első emelete, mely áll 5 szobából fűskamarából, szükség esetén istállóból április 24-étől több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos
1—4 31

Csiszár Imrével.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár

XXIV-ik évi

rendes közgyűlését saját helyiségében 1897. évi február hó 28-án, délután 2 órakor tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 5. Indítványok az alapszabály 16. §-a értelmében.
- A fennirt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — ki nek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét, szelvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1897. február 8-án.

Az igazgatóság.

3—3 26.

KIADÓ LAKÁS.

A Kanta-utca 66 szám alatt az emeleti lakás 1897. április 24-től 1, vagy több évre kiadó.

Értekezni lehet

28 2—3

Nagy Béla,
tulajdonosnál.

SOLYMOSY és KOSCH

gépész mérnökök

— (Ezelőtt Rónay Testvérek.) —

gépgyára és vasöntődéje Kolozsvárt
az első magyar gazdasági gépgyár főgynöksége

Ajánlja kitűnő anyagból készült mindennemű GÉP-, KERESKEDELMI-, ÉPÍTÉSZETI- és FÉM-ÖNTVÉNYEIT.

Készít gazdasági gépeket, gőzgépeket, fogaskerekeket bármily nagyságban, szíjtranszmissziókat, körfűrészt tengelyeket, löjargányokat, kut- és tápszivattyukat, malom-szeszgyári és fűrésztelap berendezéseket, közzúzó gépeket és általában minden az ipar terén szükséges gépészeti felszereléseket.

Készít továbbá sir- és másnemű kerítéseket öntött és kovácsolt vasból; elvállal gép- és kazánjavításokat, valamint nagyban kovácsmunkákat.

Költségvetésekkel és tervrajzokkal szívesen szolgál.

7—10 5

Gyár és Raktár
Kolozsvár, felső szén-utca 11

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matrácokkal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 90—100)